

Hvorfor komplekse tal?

De giver mulighed for at regne med kvadratter til negative tal.

Det vil vi også regning med n -te røtter, og røtter til n -te gradslikninger.

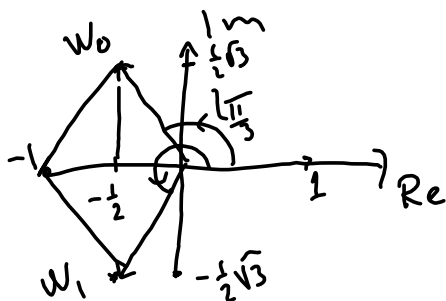
eks: $x^2 + x + 1 = 0$

ABC-formelen:

$$x = \frac{-1 \pm \sqrt{1^2 - 4}}{2}$$

$$= \frac{-1 \pm \sqrt{-3}}{2} \quad i^2 = -1$$

$$= \frac{-1 \pm i\sqrt{3}}{2} = -\frac{1}{2} \pm i\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$w_0 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$w_1 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\frac{x^2 + x + 1}{\uparrow} = (x - w_0)(x - w_1) \leftarrow$$

$$= x^2 - (w_0 + w_1)x + w_0 w_1$$

$$\frac{w_0 + w_1 = -1}{\downarrow}$$

$$\frac{w_0 w_1 = 1}{\downarrow}$$

$$|w_0| = \sqrt{\left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} =$$

$$\sqrt{\frac{1}{4} + \frac{3}{4}} = 1$$

$$\leftarrow = \left(x + \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) \left(x + \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

Algebraens fundamentalsetning:

La $c_0, c_1, \dots, c_n \neq 0$ være komplekse tall

og la $P(z) = \underline{c_n} z^n + c_{n-1} z^{n-1} + \dots + c_1 z + c_0$.

Da fins det komplekse tall

r_1, r_2, \dots, r_n slike at

$$P(z) = \underline{c_n} (z - r_1)(z - r_2) \dots (z - r_n).$$

r_1, r_2, \dots, r_n er røtter (løsninger)

til likningen $P(z) = 0$

d.v.s. $c_n z^n + c_{n-1} z^{n-1} + \dots + c_1 z + c_0 = 0.$

z_0 er rot dersom $P(z_0) = 0$. $\underline{P(r_k)} = c_n (r_k - r_1) \dots (r_k - r_{k-1}) \dots (r_k - r_{k+1}) \dots (r_k - r_n) = 0$

Hvis $s \neq r_1, r_2, \dots, r_n$, da er $P(s) = c_n \overset{\neq 0}{(s - r_1)} \overset{\neq 0}{(s - r_2)} \dots \overset{\neq 0}{(s - r_n)} \neq 0$

si s er ikke rot!

Si r_1, \dots, r_n er nøyaktig røttene til $P(z) = 0$.

Korollar: En n -te grædes
ligning med komplekse koeffisienter
har n røtter (løsninger).

$$x^2 - 2ix - 1 = 0$$

ABC.

x

$$= \frac{2i \pm \sqrt{4i^2 + 4}}{2}$$

$$= \frac{2i \pm \sqrt{4(-1) + 4}}{2} = \frac{2i}{2} = i$$

$$\underline{x^2 - 2ix - 1 = (x - i)^2}$$

$$(x - i)^n$$

I faktoriseringen af $P(z)$ kan
vi samle like faktorer:

$$\begin{aligned} P(z) &= c_n z^n + \dots + c_1 z + c_0 \\ &= c_n (z - r_1)(z - r_2) \dots (z - r_n) \\ &= c_n (z - r_1)^{n_1} (z - r_2)^{n_2} \dots (z - r_j)^{n_j} \end{aligned}$$

$\left. \begin{matrix} n_1 + n_2 + \dots \\ + n_j = n \end{matrix} \right\}$

Hvis r_1, r_2, \dots, r_j alle er forskellige, kalder
vi n_i for multiplisiteten til r_i
i $P(z)$. $1 \leq i \leq j$

$$\boxed{z^n = a + ib} \quad \text{har } n \text{ løst.}$$

$$z^n = r e^{i\theta}$$

$$w_0 = r^{\frac{1}{n}} e^{i\frac{\theta}{n}}, \quad w_1 = r^{\frac{1}{n}} e^{i\left(\frac{\theta}{n} + \frac{2\pi}{n}\right)}$$

$$\vdots$$

$$w_{n-1} = r^{\frac{1}{n}} e^{i\left(\frac{\theta}{n} + \frac{2(n-1)\pi}{n}\right)}$$

n -røtter

$$k = 0, 1, 2, \dots, n-1$$

$$z^n = r e^{i\theta}$$

$$\begin{aligned} &= (z - w_0)(z - w_1) \dots (z - w_{n-1}) \\ &= (z - r^{\frac{1}{n}} e^{i\frac{\theta}{n}})(z - r^{\frac{1}{n}} e^{i\left(\frac{\theta}{n} + \frac{2\pi}{n}\right)}) \dots (z - r^{\frac{1}{n}} e^{i\left(\frac{\theta}{n} + \frac{2(n-1)\pi}{n}\right)}) \end{aligned}$$

$$z - r^{\frac{1}{n}} e^{i\left(\frac{\theta}{n} + 2\frac{n-1}{n}\pi\right)}$$

røttene i $z^3 - 11 = 0$
 er 3-dji røtter til 11

røttene i $z^2 + 2z + 3$ er
 også røtter.

Se nå på ligningen med reelle
 koeffisienter.

$$P(x) = c_n x^n + c_{n-1} x^{n-1} \dots c_1 x + c_0 = 0$$

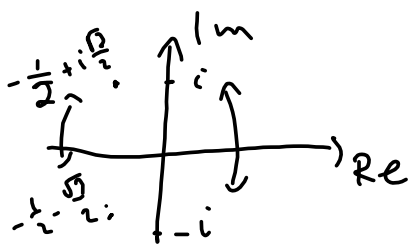
$c_i \in \mathbb{R}, i=0, \dots, n$

A.F.: $P(x) = c_n (x - r_1) \dots (x - r_n)$ for
 komplekse tall r_1, \dots, r_n .

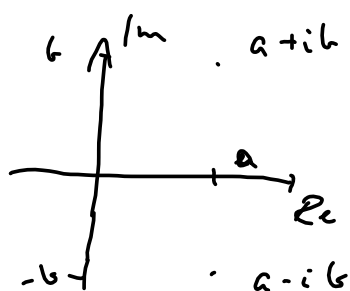
$$\underline{x^2 + 1} = \underline{(x - i)(x + i)} \quad \pm i$$

$$\underline{x^2 + x + 1} = \left(x + \frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2} \right) \left(x + \frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$$

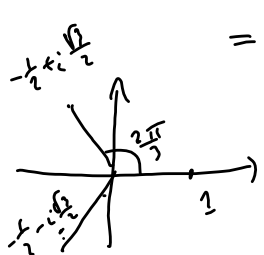
$-\frac{1}{2} \pm i \frac{\sqrt{3}}{2}$

Den komplekse konjugerte til $z = a + ib$
 er $\bar{z} = a - ib$

ex

$$z^3 - 1 = (z-1) \left(z + \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) \left(z + \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

$$z^5 - 3z^4 + 2z^3 - z^2 + 1 = 0$$

$$(z - r_1)(z - \bar{r}_1)(z - r_2)(z - \bar{r}_2)(z - r_3)$$

Satz: Et reelt polynom av
odde grad har minst en reell rot!

Satz: Konjugerte rotter i et
reelt polynom har samme
multiplisitet.

$$P(z) = c_n z^n + \dots + c_1 z + c_0 \quad c_i \in \mathbb{R}$$

$$= c_n (z - r_1)^{n_1} (z - \bar{r}_1)^{n_1} (z - r_2)^{n_2} (z - \bar{r}_2)^{n_2} \dots (z - r_j)^{n_j} (z - \bar{r}_j)^{n_j} (z - r_{j+1}) \dots (z - r_s)$$

Vil man at

$$n_1 = n_1 \quad n_2 = n_2 \quad \dots \quad n_j = n_j \quad r_{j+1} \dots r_s \in \mathbb{R}$$

$$(z - r_1)(z - \bar{r}_1) = z^2 - (r_1 + \bar{r}_1)z + r_1 \bar{r}_1$$

er et reelt
polynom!

$$\frac{P(z)}{z^2 - (r_1 + \bar{r}_1)z + r_1 \bar{r}_1} \text{ er et reelt polynom}$$

\Rightarrow

$$P(z) = \underbrace{(z^2 - (r_1 + \bar{r}_1)z + r_1 \bar{r}_1)^{n_1}} \dots$$

$$\dots \underbrace{(z^2 - (r_j + \bar{r}_j)z + r_j \bar{r}_j)^{n_j}} \dots (z - r_s)$$